

Praha: Krajinou duchovního rozměru

Že jsou kapličky, zvoničky, kříže a barokní sousoší výsadou pouze jižních Čech? Omyl! Vznosné věže pražských kostelů jsou nápadné zdaleka, ale mezi nimi je i spousta památek komornějších, které tak harmonicky splývají s přírodou. V církevní symbolice dalo závěrečné utrpení Ježíše Krista podnět k budování poutních či křížových cest. Pojďme se vydat Prahou ve stopách jejich stavitelů i poutníků, kteří tudy chodili.

Petrín: Křížová cesta komorní

Výklenkové kapličky v petrínském svahu ožívají vždy na Zelený čtvrtek, kdy tady strahovští premonstráti slaví velikonoční procesi. Kostel sv. Vavřince na vrcholku kopce dnes patří starokatolické církvi. Za jeho založení nejspíše může Boleslav II., ke stavbě vyzvaný dokonce samotným svatým Vojtěchem, který pak dřevěnou stavbu vysvětil. Dnešní svatostánek je podstatně mladší, má v sobě ovšem i románskou část kostela, který následoval po dřevěném.

Na počátku 18. století zde jako duchovní správce kostela sloužil Norbert Saatz, původem z Bavorska. Za pomoci Bratrstva pražských kuchařů, které vzniklo v roce 1732 právě v kostele sv. Vavřince, a dvou zbožných pražských měšťanek Reginy Höberové a Rozálie Kunske vystavěl šest kapliček poutní cesty. Vedla od Strahova podél městské hradební zdi, vzdálenost kaplí odkrokovali podle původních jeruzalémských zastavení. Dvanácté bylo ve výklenku kostela, třinácté v kapli sv. Kříže, čtrnácté v kapli Božího hrobu. Napřesrok už páter slavil pobož-

FOTO: LUKÁŠ BIBA

Křížová cesta na pražském Petříně končí u kostela sv. Vavřince

nosti, o šest let později cestu dokonce potvrdil papež Klement XII. Byla nadána četnými výsadami i odpustky, což vedlo k tomu, že Saatzera bratrstvo obvinilo z defraudace příspěvků, dnes bychom řekli tunelování. Ačkoliv se obhájl, zemřel ve vyhnanství. Cesta byla znovu obnovena v roce 1763 zásluhou probošta Františka Strachovského ze Strachovic, ovšem v jiné podobě.

Josef II. zasahuje

V roce 1784 Josef II. kostel sv. Vavřince zrušil. Při prodeji o něj neměl zájem ani vojenský erár, a to nebyl drahý. S jeho úpadkem začala chátrat i křížová cesta. Pražané ji však nezavrhl. Obnovy se jí dostalo z přebytků z bohatých darů pro ústav chudých u sv. Mikoláše a také hraběte Chotka. Podle návrhu stavovského zahradníka Jiřího Breula vznikla v letech 1836 – 1838 nová cesta se 14 zastaveními. Na každou kapličku donátoři přispěli 320 zlatými ve stříbře. Po půl století však už byly potřebné nové malby. V roce 1884 je za 1400 zlatých vymaloval dokonce Jakub Schikaneder. Umělec navrhoval malbu na plech, radní však trvali na freskách. Kryly je dřevěné okenice, což by ostatně neškodilo ani dnes jako ochrana proti vandalům. Poslední oprava proběhla v letech 1994 – 1996.

Křížová cesta není dlouhá. Začíná nad schodištěm v půli svahu a po esovitém pro-

hnutí končí u kostela pár stovek metrů dál. Možná i proto je jako jediná z pražských funkční dodnes.

Hájek: Narození malého hraběte

Františkánský klášter v Hájkě, ležící na západním okraji Prahy nedaleko Unhoště, býval cílem častých mariánských poutí. Nejslavnější připadaly na 8. září. Více než dvacet kilometrů představovalo slušný výkon pro ty, kteří se vydali pěšky. Staří či nemocní je absolvovali na povoze, takže i pro sedláky z okolních vesnic byla pouť vítaným zdrojem výdělků. ➔

Jak na cestu?

Na pouť do Hájk se vydáme z Malovanky – tramvaj č. 22, resp. č. 8 z Hradčanské; resp. z Vypichu, anebo ze Zličína pojedeme autobusem 307 do Červeného Újezdu. Kilometr po silnici a pak až do Hostivice podél opravených kapliček.

Do Přední Kopaniny jezdí od metra Dejvická z Vítězného náměstí autobus č. 254, resp. až do Tuchoměřic 312.

www.podolanka.cz

www.vinor.cz

www.hostivice.cz